

Şarbon Anthrax

Şarbon nedir?

Şarbon, “Bacillus anthracis” mikrobunun neden olduğu **bakteryal bir hastalıktır**. Aynı bakteriler üç hastalık türüne yol açabilir:

- cilt şarbonu
- bağırsak şarbonu
- solunum (veya akciğer) şarbonu.

Şarbon, New South Wales'in kimi bölgelerindeki çiftlik hayvanları da dahil olmak üzere dünyanın birçok bölgesinde otlak hayvanları arasında meydana gelir. Şarbon insanlar arasında çok ender görülür. NSW'de 1982'den bu yana sadece iki insan şarbonu vakasına rastlanmıştır.

Bakteriler toprakta, kurumuş olarak yaşayabilen spor şeklinde yıllarca kalabilir. Genellikle bu sporlar otlak hayvanlarında enfeksiyonların nedenidir. Ancak, enfeksiyonun oluşması için büyük bir spor yoğunlaşması gerektiğinden, spor kaynağından insana geçmesi olası görülmemektedir. Şarbon, insandan insana geçmeyen bir hastalık olarak bilinmektedir.

Şarbona nasıl yakalanabilirsiniz?

Şarbon vakalarının yaklaşık yüzde 95'inde bakteriler, hastalığın bulaşmış olduğu bir hayvanın leşi gibi bir kaynaktan ciltteki kesikler veya yaralar yoluyla girer (ki bu, cilt şarbonuna neden olabilir). Şarbon bakterileri ayrıca, enfeksiyonlu hayvanların iyi pişirilmemiş eti ile mideye indirilebilir (ki bu, bağırsak şarbonuna neden olabilir) veya solunum yoluyla alınabilir (ki bu da, solunum yolları veya akciğer şarbonuna neden olabilir). Avustralya'da insanlar arasında bağırsak ve solunum şarbonu kaydına rastlanmamıştır.

Belirtileri nelerdir?

Cilt şarbonuna yakalanan kişilerde bir veya iki hafta içinde koyu renkli, ağrısız yaralar çıkar. Bu yaraların etrafındaki dokularda şişmeler olabilir. Cilt şarbonuna yakalanan her beş kişiden dördü tedavi bile olmadan hastalığı atlatıp yaşar. Cilt şarbonuna yakalanan kişilerin çoğu, doğru tedavi ile tamamen iyileşir.

Bağırsak şarbonuna yakalanan kişilerde karın ağrısı ve ateş görülür ve bunu kısa bir süre sonra genellikle ölüm izler.

Solunum yoluyla şarbon hastalığına yakalanan kişiler başlarda nezle benzeri belirtilerden şikayetçi olabilir. Ancak, hastalık birkaç gün içinde şiddetli nefes alma zorluğu ve dolaşım şoku şeklinde ilerleyebilir. Solunum şarbonu belirtileri gösteren her on kişiden altı ile sekizi arasında gerçekleşen bir ölüm oranı vardır. Solunum

şarbonunun **kuluçka süresi** çoğunlukla bir ile altı gün arasındadır ama 60 gün kadar da sürebilir.

2001'in sonlarında ABD'de birkaç kişi, posta yoluyla kötü niyetle dağıtılan sporlardan şarbona yakalanmıştı. Hem cilt hem de solunum şarbonu vakalarına rastlandığı bildirilmişti.

Şarbon nasıl tanılır?

Şarbonun tanınması, şarbon bakterilerinin hastanın kanından, cilt yaralarından veya solunum salgılarından soyutlanmasını veya kandaki şarbon-özelliği antikorların yoğunluğunun ölçümünü gerektirir.

Şarbonun tedavisi nedir?

Şarbon enfeksiyonlarının tedavisi için penisilin, doxycycline ve ciprofloxacin dahil birkaç **antibiyotik** kullanılır.

Herhangi bir önleyici tedavi var mıdır?

Şarbon sporlarına önemli ölçüde **maruz kalmış** oldukları doğrulanan kişilere doktorlar antibiyotik verebilir. Bu tedavi, enfeksiyondan hemen sonra ve belirtiler gelişmeden önce sağlandığında daha etkilidir. Sürekli maruz kalma riski olan kişiler için bir **aşı** vardır. Ancak, enfeksiyon riskinin çok düşük olması nedeniyle genel nüfus için aşı önerilmemektedir.

Şarbon hastalığı olan hayvanlarla temas etmem gerekiyorsa ne olacak?

NSW'de her yıl çiftlik hayvanları arasında birkaç şarbon vakasına rastlanmaktadır. Hastalıklı hayvanlara veya leşlerine dokunmak insanlar için bir risk oluşturur. Şarbon mikrobi olan hayvanlara dokunmanız gerekiyorsa eldiven, tulum ve lastik çizme giyilmelidir. Bunların, kullanıldıktan sonra dikkatle temizlenmesi gerekir. Sabunla ellerin iyice yıkanması da enfeksiyona karşı çok önemli bir korunmadır.

Daha fazla bilgi – NSW'de bulunan Halk Sağlığı Birimleri

1300 066 055

www.health.nsw.gov.au